

*Համարը N 1916-Ն
Տիպը Որոշում
Սկզբնաղբյուրը ՀՀՊՏ 2007.02.14/10(534)
Հոդ.195*

*Ընդունող մարմինը ՀՀ կառավարություն
Ստորագրող մարմինը ՀՀ վարչապետ
Վավերացնող մարմինը ՀՀ Նախագահ
Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը 24.02.2007*

*Տեսակը Ինկորպորացիա
Կարգավիճակը Գործում է
Ընդունման վայրը Երևան*

*Ընդունման ամսաթիվը 21.12.2006
Ստորագրման ամսաթիվը 19.01.2007
Վավերացման ամսաթիվը 25.01.2007
Ուժը կորցնելու ամսաթիվը*

- Կայեր այլ փաստաթղթերի հետ**
- Փոփոխողներ և ինկորպորացիաներ**

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻՑ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾ ԻՐԵՐԻ ՀԱՐԳՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ՀԱՐԳԱԴՐՈՇՄՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստան
Նալ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

21 դեկտեմբերի 2006 թվականի N 1916-Ն

ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻՑ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾ ԻՐԵՐԻ ՀԱՐԳՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ՀԱՐԳԱԴՐՈՇՄՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով «Թանկարժեք մետաղների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 9-րդ մասի «ս Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը **որոշում է**».

1. Հաստատել թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման ու հարգադրոշման գործունեության պայտեխնիկական պահանջների կիրառման կարգը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

**Հայաստանի Հանրապետության
վարչապետ**

2007 թ. հունվարի 19
Երևան

Հավելված
ՀՀ կառավարության 2006
դեկտեմբերի 21-ի N 1916-

Կ Ա Ր Գ

ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻՑ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾ ԻՐԵՐԻ ՀԱՐԳՈՐՈՇՄԱՆ ՈՒ ՀԱՐԳԱԴՐՈՇՄԱՆ ԳՈՐԾԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ

1. Սույն կարգով կարգավորվում են թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման ու հարգադրոշման իրականացնող անձանց տեխնիկական պահանջների և գործունեության պայմանների հետ կապված հարաբերությունները:

2. Հայաստանի Հանրապետությունում թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշումն ու հարգադրոշման կապված գործողությունները կատարելու իրավունք ունեն օրենքով սահմանված կարգով հարգորոշման ու հարգադրոշման գ իրականացնող հաշվառված անձինք (այսուհետ՝ հաշվառված անձինք):

(2-րդ կետը փոփ. 19.05.16 N 520-Ն)

3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը հարգորոշվում են հետևյալ եղանակներով՝

- ա) հարգորոշում թերթավոր սիլիկատային քարի վրա՝ հարգորոշման ասեղների և հակազդուկների միջոցով,
- բ) քիմիական տարրալուծում:

4. Թերթավոր սիլիկատային (բնական և արհեստական) քարերի վրա հարգորոշման ասեղների և հակազդուկների միջոցով հարգափորձման համար նախատեսված քարը պետք է լինի սև գույնի, ունենա հարթ, մանրահատիկ կառուցվածք՝ առանց շե բավականաչափ կարծրություն, որը կապահովի թանկարժեք մետաղի քսվածքի անհրաժեշտ խտությունը: Հարգափորձական կայուն լինի թթուների (ազոտական, աղաթթու, ծծմբական) և դրանց խառնուրդների նկատմամբ:

Նախքան իրերը հարգափորձելը՝ հարգորոշման քարը պետք է յուղվի ընկույզի, գերչակի կամ վազելինի յուղով և չորացվի: Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը և համաձուլվածքները հարգորոշելու համար օգտագործվում են հարգա (Էտալոններ)՝ ըստ հաստատված հարգերի (N 1 ձև): Հարգորոշման ասեղների բռնիչների վրա պետք է դաջված լինեն հարգը քաշը: Նոր բաղադրությամբ համաձուլվածքից պատրաստված իրերի հարգորոշման ժամանակ թույլատրվում է օգտագործել կողմից տրամադրված, նշված համաձուլվածքի հարգին համապատասխան ոչ ստանդարտ հարգորոշման ասեղներ:

Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման համար օգտագործվում են N 2 ձևում նշված հակազդուկ

5. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը, որոնք բաղկացած են մի քանի երկրորդական և հավելյալ մասերից, լ վրա հարգորոշվում են հետևյալ կերպ՝

- ա) յուրաքանչյուր իրի հիմնական մասը,
- բ) երկրորդական և հավելյալ մասերը հարգորոշվում են հերթականությամբ, հաջորդաբար կամ ընտրովի:

6. Հարգորոշման ներկայացված՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի այն մասերը, որոնք հնարավոր չէ հարս համապատասխանությունը մնում է այդ իրն արտադրողի պատասխանատվության ներքո:

7. Նախքան հարգորոշումը պետք է ուշադիր գննել իրերի արտաքին տեսքը և ընտրել քարի վրա հարգորոշվող անհրաժեշտ Հարգորոշումը կատարվում է իրի հիմնական մասերում, որտեղ գոյում չկա:

8. Այն իրերը, որոնք հարգորոշման քարի վրա ստուգման ժամանակ կասկածի տեղիք են տվել, ենթարկվում են քիմիական

9. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման քիմիական տարրալուծման եղանակներն են՝

- ա) ոսկյա իրերի և ձուլակտորների տարրալուծման կուպելավորման մեթոդ,
- բ) արծաթյա իրերի և ձուլակտորների տարրալուծման տիտրման և կշռման մեթոդ,
- գ) պլատին և պալադիում պարունակող իրերի և համաձուլվածքների տարրալուծման լուծման մեթոդ,
- դ) ոսկի և արծաթ պարունակող թափոնի (շլիֆ) տարրալուծման լուծման մեթոդ:

10. Թանկարժեք մետաղի հարգորոշումը չպետք է հանգեցնի հետազոտվող իրի կամ դետալի էական վնասմանը: Այն դեպ հարգորոշումը հնարավոր չէ իրականացնել առանց իրի կամ նյութի ամբողջականությունը վնասելու, ապա ներկայացված իրը տարրալուծումը կատարվում է միայն պատվիրատուի գրավոր համաձայնությամբ՝ թանկարժեք իրերի ընդունման մասին դի հիման վրա:

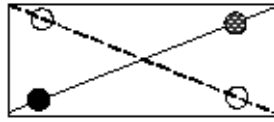
11. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերից քիմիական տարրալուծման համար նմուշները վերցվում են առնվա հետևյալ մեթոդներով՝

- ա) մեծածավալ իրերից (ոչ սնամեջ)՝ քերելով կամ իրի տարբեր մասերից վերցնելով,
- բ) սնամեջ, ֆիլիգրանով և փոքր մասերից գոյված իրերից՝ լուծմամբ, առանձին օղակների կամ ամբողջ իրի հալմամբ: Ս որոշման համար (հիմնական համաձուլվածքը գողանյութի հետ) իրի առանձին օղակները կամ, անհրաժեշտության դեպքում տարբեր մասերը ենթարկվում են տարրալուծման կամ հալման.
- գ) լարերից վերցվում է 2 նմուշ՝ կտրելով լարի երկու ծայրից: Կոճերի վրա փաթաթված լարերից տարրալուծում կատարել թույլատրվում է լարի մի ծայրից վերցնել 2 նմուշ: Ընդ որում, նմուշների միջև եղած հեռավորությունը չպետք է պակաս լինի 1 և
- դ) ոսկյա, արծաթյա, պլատին և պալադիումե ձուլակտորներից՝ տաշեղների տեսքով՝ շաղափելու միջոցով՝

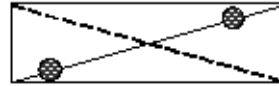
1000 գրամից ավելի քաշով ձուլակտորներից՝ վերևից և ներքևից՝ մինչև դրանց հաստության կեսը: Կշռուկները վերցվում անկյուններից՝ սկսած անկյունագծի մեկ քառորդ հեռավորության վրա (N 1 նկար),

50-1000 գրամ քաշով ձուլակտորներից՝ մինչև դրանց հաստության կեսը: Այս դեպքում՝ միայն 2 տեղից՝ սկսած անկյուն հեռավորության վրա (N 2 նկար):

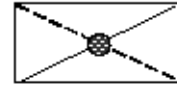
Մինչև 50 գրամ քաշով ձուլակտորներից նմուշ վերցվում է ձուլակտորների կենտրոնից՝ դրանց ամբողջ հաստությամբ մի շաղափմամբ (N 3 նկար):

Նկար N 1

Նկար N 2

Նկար N 3

Եթե անկյունագծով կամ կենտրոնից նմուշներ վերցնելն անհնար է՝ ձուլակտորի փոքր չափերի և ոչ ճիշտ փոխադասավոր (կոնֆիգուրացիա) պատճառով, ապա նմուշներ վերցվում են այն տեղերից, որոնք ապահովում են թանկարժեք մետաղի պարահնարավորինս ճշգրիտ որոշումը:

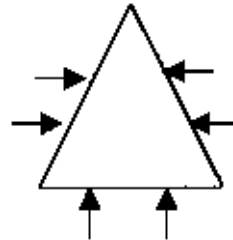
Ձուլակտորներից մանր տաշեղների ձևով՝ շաղափելու միջոցով փորձանմուշ վերցվում է փոքր տրամագծով շաղափի մի տաշեղները պետք է լինեն մանրացված և մագնիսի միջոցով այլ տարրերից մաքրված:

Ձուլակտորների հարգը որոշվում է դրա տարրալուծման արդյունքների վերևի և ներքևի թվերի միջին թվաբանականով, եղ չեն գերազանցում ստանդարտացման, չափագիտության և սերտիֆիկացման համապատասխան պետական մարմնի տրամա սահմանները:

12. Թանկարժեք մետաղներ պարունակող թափոնները, որոնք առաջանում են տարրալուծումներ և այլ հարգափորձակա՛ կատարելիս, յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում պետք է հավաքվեն, ենթարկվեն առաջնային մշակման, տարրալուծվ հարգորոշող և հարգադրոշմող կազմակերպության հաշվեկշռում:

13. Փոշենման թանկարժեք մետաղներ պարունակող թափոնից նմուշառումը կատարվում է հետևյալ ձևով՝

ա) ընդհանուր քանակությունը դարձվում է բուրգի տեսքով և դրա տարբեր մասերից վերցվում է որոշակի քանակությամբ

բ) վերցված նմուշը խառնվում է, մանրացվում, հավասարաչափ հաստությամբ փոփում սեղանին, և ըստ ստորև ներկայա կատարվում է նմուշառում, որից հետո՝ համապատասխան տարրալուծում:

14. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգադրոշմումը կատարվում է՝ ելնելով հարգորոշման քարի վրա հիմնական համաձուլվածքի և քիմիական տարրալուծման (եթե դա կատարվում է) վերջնական արդյունքներից:

Հարգադրոշման ձևերից են՝

- ա) մեխանիկականը,
- բ) էլեկտրակայծայինը,
- գ) լազերայինը:

15. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված այն իրերը, որոնք ունեն «Թանկարժեք մետաղների մասին» Հայաստանի Հ օրենքով (այսուհետ՝ օրենք) թանկարժեք մետաղների համար սահմանված հարգերից ցածր հարգ, պետք է հարգադրոշմվեն ս ամենամոտ ցածր հարգով:

Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված այն իրերը, որոնք ունեն թանկարժեք մետաղների համար օրենքով սահմանվա հարգից ցածր հարգ, ենթակա չեն հարգադրոշմման:

16. Տարբերանիշն ու հարգադրոշմը դրվում են իրի վրա, անվանանիշի դրոշմից աջ՝ համապատասխան հերթականությա Հարգադրոշմ և տարբերանիշ դնելու համար նախատեսված հարթակը, ինչպես իրերի հիմնական, այնպես էլ երկրորդակ մասերի վրա պետք է լինի արտադրողի կողմից նախապատրաստված:

17. Արտադրողները վերջնական մշակման ժամանակ պարտավոր են թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հ տարբերանիշերի դրոշմվածքները պահպանել դեֆորմացվելուց և վնասվելուց:

Եթե հարգադրոշմի և տարբերանիշի արտատիպը վնասվել է, ապա հարգորոշող և հարգադրոշմող մարմնում վերահարգ կատարվում է ընդհանուր հիմունքներով:

18. Այն արտադրողները, որոնք ներկայացնում են թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրեր՝ զուգակցված ոչ թանկ մասերով, պարտավոր են այդ մասերի վրա դնել «Մետաղ» դրոշմը՝ բացառությամբ երկաթյա զսպանակների, ներդիրների և : «Մետաղ» դրոշմի բացակայության դեպքում ներկայացված իրերը չեն հարգադրոշմվում:

19. Եթե թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերն անհնար է հարգադրոշմել հավաքած տեսքով, ապա արտադրո

համաձայնեցնելով լիազոր մարմնի հետ, իրերը հարգադրոշմման բերել քանդված վիճակով:

(19-րդ կետը փոփ. 19.05.16 N 520-Ն)

20. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հիմնական մասում են դրոշմվում հարգադրոշմը և տարբերանիշը: Երկու նույնատիպ մասից բաղկացած՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի (ծխախոտի տուփեր, ականջօղե ճարմանդներ և այլն) երկու մասում էլ դրոշմվում են հարգադրոշմը և տարբերանիշը:

Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված այն իրերը, որոնց լրացուցիչ և երկրորդական մասերը հեշտ առանձնացվող են հիմնական մասին, դրոշմվում են հարգադրոշմով և տարբերանիշով: Ամրացված և չառանձնացվող լրացուցիչ մասերը միայն են, իսկ հիմնական մասը դրոշմվում է հարգադրոշմով և տարբերանիշով:

21. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի, որոնք բաղկացած են տարբեր հարգի թանկարժեք մետաղներից, հի դրոշմվում են հարգադրոշմը և տարբերանիշը, իսկ լրացուցիչ մասի վրա դրոշմվում է համապատասխան հարգի հարգադրոշ երբ հնարավոր չէ լրացուցիչ մասում դրոշմել հարգադրոշմ, ապա այն դրվում է հիմնական մասում՝ տարբերանիշի կողքին:

22. Վերականգնված և քաղաքացիների կողմից ներկայացված թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը հարգին չհամապատասխանելու դեպքում, քաղաքացու համաձայնության առկայության դեպքում, հարգադրոշմվում են ամենամոտ չ Համաձայնության բացակայության դեպքում իրերը վերադարձվում են առանց հարգադրոշմման:

23. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի վրա առկա հարգադրոշմը և տարբերանիշը պետք է լինեն ընթեռնել համապատասխան են օրենքով նախատեսված պահանջներին:

24. Թանկարժեք մետաղների համաձուլվածքներից պատրաստված իրերը, որոնք պատված են այլ թանկարժեք մետաղներ հարգադրոշմվեն իրի հիմնական մետաղի հարգով:

25. Պարտադիր հարգադրոշմման ենթակա չեն օրենքով սահմանված թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը:

26. Հաշվառված անձը տալիս է թանկարժեք մետաղների և դրանցից պատրաստված իրերում թանկարժեք մետաղի պար տեղեկանք (N 4 ձև), որում նշվում են քիմիական տարրալուծման արդյունքում հետազոտվող իրերի և նյութերի անվանումներ Այն դեպքում, երբ հետազոտման ընթացքում իրերի վրա հայտնաբերվում են Հայաստանի Հանրապետությունում չօգտագ ներգողված դրոշմանիշերի դրոշմահետքեր, անհրաժեշտ է այդ փաստը նշել տեղեկանքում:

(26-րդ կետը փոփ. 19.05.16 N 520-Ն)

27. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված ոսկերչական և այլ կենցաղային իրերը հարգորոշման և հարգադրոշմման հաշվառված անձին ներկայացվեն համաձայն N 5 ձևի դիմում-անդորրագրի, իսկ քիմիական տարրալուծման համար՝ համա դիմում-անդորրագրի:

Ձևերը կազմվում են երկու օրինակից: Աշխատանքներն ավարտվելուց հետո մեկ օրինակը հանձնվում է պատվիրատուին, հաշվառված անձի մոտ: NN 5 և 6 ձևերը տպագրվում են մեկ թերթի երկու երեսի վրա:

N 6 ձևի աղյուսակի 8, 9, 10, 14, 15 և 16-րդ սյունակներում նշված թվով իրերը ենթակա են վերադարձման:

(27-րդ կետը փոփ. 19.05.16 N 520-Ն)

28. Իրերը հանձնողի կողմից պետք է տեսակավորված լինեն խմբաքանակներով, որոնք պետք է համապատասխանեն հա փաստաթղթերին:

Իրերի խմբաքանակ համարվում են նույնանուն, միատեսակ, միանման այն իրերը, որոնք ներկայացվել են արժեքների ըն անդորրագրով:

29. Հարգորոշման և հարգադրոշմման ներկայացվող իրերը պետք է ընդունվեն հանձնողի ներկայությամբ՝ կշռով, քանակ այլ չափումներով:

Ընդունելիս և հանձնելիս թանկարժեք մետաղները կշռվում են առաջին ու երկրորդ կարգի տեխնիկական, ինչպես նաև էլ կշեռքներով, համապատասխան կշռաքարերով՝ հետևյալ ճշտությամբ՝

ա) ոսկե, պլատինե, պալադիումե իրեր՝

մինչև 1 կգ՝ 0,01 գ,

1 կգ և ավելի՝ 0,1 գ.

բ) ոսկու, պլատինի, պալադիումի համաձուլվածքներ, նախապատրաստվածք՝

մինչև 1 կգ՝ 0,01 գ,

1 կգ և ավելի՝ 0,1 գ.

գ) ոսկի (ձուլահատիկի ձևով)՝ 0,01 գ.

դ) ոսկու, պլատինի, պալադիումի ջարդոն՝ 0,01 գ.

ե) արծաթյա իրեր՝ 0,1 գ.

զ) արծաթի համաձուլվածքներ, նախապատրաստվածք, ջարդոն՝ 1,0 գ:

Կշեռքներն առնվազն տարեկան մեկ անգամ ենթակա են պարտադիր կշռաչափման:

30. Ներկայացված իրերի քաշի կամ քանակի՝ դիմում-անդորրագրի տվյալներին անհամապատասխանության դեպքում լ փաստացի քաշով և քանակով, որոնք ընդունողը նշում է դիմում-անդորրագրի «Ծանոթագրություն» սյունակում, ինչը հաստա հանձնողի ստորագրություններով:

31. Դիմում-անդորրագրերը պահվում են հարգորոշող և հարգադրոշմող մարմնում: Ոչ ճիշտ ձևակերպված դիմում-անդո

հաշվառված անձի կողմից չեղյալ են համարվում և կարվում՝ ըստ հերթականության՝ մյուս բոլոր անդորրագրերի հետ: Հարգ հարգադրոշմող մարմնում փաստաթղթերի պահպանման ժամկետը 5 տարի է: Հարգորոշման և հարգադրոշմման աշխատա արդյունքները գրանցվում են դիմում-անդորրագրերի երրորդ օրինակի հակառակ կողմում և ստորագրվում աշխատանքները և աշխատողների կողմից:

(31-րդ կետը փոփ. 19.05.16 N 520-Ն)

32. Հարգորոշման և հարգադրոշմման աշխատանքների կատարումից հետո՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված և կենցաղային իրերը դիմում-անդորրագրի առաջին օրինակի հետ վերադարձվում են պատվիրատուին՝ դիմում-անդորրագրի ե հաշվառված անձի գրավոր թույլտվության առկայության դեպքում:

(32-րդ կետը փոփ. 19.05.16 N 520-Ն)

33. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերն ստացողին հանձնելիս՝ դիմում-անդորրագրի առաջին և երկրորդ օր կողմում դրվում է դրոշմ (կամ մակագրվում է)՝ «Արժեքները հանձնված են», որից հետո անդորրագրի առաջին օրինակը վերս ստացողին: Իրերը վերադարձնելիս՝ դիմում-անդորրագրերին կցված բոլոր փաստաթղթերի վրա (լիազորագիր, անվանացանկ դրվի դրոշմ (կամ մակագրվի)՝ «Արժեքները հանձնված են»:

34. Հաշվառված անձն իր գործունեության համար պետք է ունենա նվազագույն տեխնիկական հագեցվածություն՝

- ա) հարգորոշման սեղան և էտալոնային ասեղներ,
- բ) հարգադրոշմման սարքավորումներ,
- գ) մուֆելային վառարան (1000-1100°C տաքացնող),
- դ) ջրի թորման սարք,
- ե) միկրոանալիտիկ կշեռքներ,
- զ) քիմիական լաբորատորիայի ամաններ,
- է) անհրաժեշտ քիմիկատներ և հարգորոշման ու հարգադրոշմման գործունեության իրականացման համար անհրաժեշտ

(34-րդ կետը փոփ. 19.05.16 N 520-Ն)

35. Հարգորոշման և հարգադրոշմման մարմնում եղած պահոցները, չիրկիզվող պահարանները, որտեղ պահվում են արժ (հարգադրոշմներ, հարգափորձական ասեղներ և այլն, իսկ առանձին դեպքերում՝ նաև ընդունված արժեքները) աշխատանք կողպվում են և կնքվում այն աշխատողի անձնական կնիքով, որը պատասխանատու է արժեքների պահպանման համար:

36. Հաշվառված անձին ներկայացվող՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված ոսկերչական և այլ կենցաղային իրերի հարգադրոշմման աշխատանքների և դրանց վճարի հաշվառումը կատարվում է հատուկ գրքում (N 7 ձև):

Տարրալուծումների հաշվառումը կատարվում է համապատասխան գրքում (N 8 ձև):

Գրքերը պետք է լինեն համարակալված, կարված և կնքված: Հարգորոշողները և հարգադրոշմողները պարտավոր են կատ աշխատանքների օրական գրանցում: Հարգափորձական աշխատանքների հաշվառումը կատարվում է յուրաքանչյուր պատվ առանձին: Կատարվում է նաև հաշվառման տարանջատում՝ ըստ թանկարժեք մետաղների տեսակների:

(36-րդ կետը փոփ. 19.05.16 N 520-Ն)

(կարգը փոփ. 19.05.16 N 520-Ն)

**Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար**

ՀԱՐԳԱՓՈՐՉԱԿԱՆ ԱՍԵՂՆԵՐ

Ոսկի (հարգ)	Արծաթ (հարգ)	Պլատին (հարգ)	
372	795	890	
375	800	900	
413	825	940	
416	830	950	
497	855		

500	870		
580	875		
583	905		
585	920		
747	925		
750	955		
913	960		
916	994		
955	999		
958			
996			
999			

ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻՑ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾ ԻՐԵՐԻ ՀԱՐԳՈՐՈՇՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՀԱԿՈՒՄՆԵՐԻ ԿՐԻՏԵՐԻՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Հակազդուկներ՝ ոսկու համար

1.1. Ոսկու քլորային հակազդուկ

375 հարգի (3.8% Pd պարունակող) ոսկու հարգորոշման համար օգտագործվում է ոսկու քլորային հակազդուկ, որը պարունակում է ոսկու քլորային հակազդուկ, որը պարունակում է

583/585 հարգի սպիտակ ոսկու հարգորոշման համար օգտագործվում է ոսկու քլորային հակազդուկ, որը պարունակում է հարգի սպիտակ ոսկու հարգորոշման համար, որը պարունակում է Ni և Zn, օգտագործվում է ոսկու քլորային հակազդուկ, որը պարունակում է 27.0 գ/լ Au:

Ոսկու քլորային հակազդուկը պատրաստվում է 999.9 հարգի մետաղական ոսկուց կամ ոսկու քլորաջրածնական թթվից:

1.2. Հակազդուկ, որի հիմքում ընկած է K-ի բիքրոմատ և պղնձի քլորիդ:

Տարբեր հարգերի ոսկյա իրերի հարգորոշման համար օգտագործվում են հետևյալ բաղադրությամբ հակազդուկներ, որոնք պարունակում են $K_2Cr_2O_7$ (կալիումի բիքրոմատ և $CuCl_2$ (պղնձի քլորիդ)՝

- ա) $K_2Cr_2O_7$ - 5.0 գ,
- $CuCl_2$ - 10.0 գ,
- թորած ջուր - 100 մլ,
- H_2SO_4 (d=1.83) - 6.0 մլ.
- բ) $K_2Cr_2O_7$ - 10.0 գ,
- $CuCl_2$ - 5.0 գ,

թորած ջուր
H₂SO₄ (d=1.9)

- 100 մլ,
- 9.0 մլ:

1.3. Թթվային հակազդուկներ

NN ը/կ	Ոսկու հարգը	Ազոտական թթու	Աղաթթու (d=1.19)
1.	375	59.5 մլ	-
2.	416	66.0 մլ	-
3.	500	100.0 մլ	-
4.	583/585	46.0 մլ	4 կաթիլ
5.	750	59.3 մլ	1.1 մլ
6.	916	70.4 մլ	1.3 մլ
7.	958	78.7 մլ	2.0 մլ
8.	999	78.7 մլ	2.0 մլ

2. Հակազդուկներ՝ արծաթի համար

2.1. Կալիումի բիքրոմատի հակազդուկ
Բաղադրությունը՝

կալիումի բիքրոմատ - 9.4 գ,
ծծմբական թթու (d=1.8) - 6.8 մլ,
թորած ջուր - 100.0 մլ:

Հակազդուկ պատրաստելու համար K₂Cr₂O₇-ը լուծում են թորած ջրում՝ ավելացնելով ծծմբական թթու:

2.2. Կալիումի հեքսաֆեռոցիանատի հակազդուկ

Հակազդուկը պատրաստելու համար պատրաստում են 2 լուծույթ՝

1-ին լուծույթ՝ 44.0 գ կալիումի ֆեռոցիանատը լուծում են 100.0 մլ թորած ջրում:

2-րդ լուծույթ՝ նոսրացված ծծմբական թթու (1:4):

Հակազդուկը պատրաստում են աշխատանքից առաջ՝ երկու լուծույթները խառնելով հետևյալ հարաբերությամբ՝ 20 մլ՝ 5.0 մլ՝ 2-րդ լուծույթից:

2.3. Ag-ի նիտրատի հակազդուկ

NN ը/կ	Արծաթի հարգը	Արծաթի նիտրատ	Թորած ջուր	Ծանոթագր.
-----------	--------------	---------------	------------	-----------

1.	800	0.50 գ	100.0 մլ	Արծաթի նիւ հակազդու ավելացնո ագոտական այն դեպքո անհրաժե համապատ հարգի ար համաձուլ ռեակցիան ուժ
2.	830	0.52 գ	100.0 մլ	
3.	875	2.5-3.0 գ	100.0 մլ	
4.	925	0.77 գ	100.0 մլ	
5.	960	0.8 գ	100.0 մլ	
6.	999	0.83 գ	100.0 մլ	

3. Արծաթ-պալադիումային համաձուլվածքների հակազդուկներ

Արծաթ-պալադիումային համաձուլվածքների СрIIg 810-190 և СрIIg 750-250 համար օգտագործվում են՝

3.1. 750 հարգի ոսկու համար նախատեսված թթվային լուծույթ, որը նորացված է թորած ջրով՝ 1:1 հարաբերությամբ:

3.2. Կալիումի յոդիդի հակազդուկով, որը նախատեսված է պլատինի համար:

4. Հակազդուկներ՝ պլատինի համար

Հարգափորձական քարի վրա 950 հարգի պլատինե իրերի և համաձուլվածքների համար օգտագործվում են՝

4.1. 958 հարգի ոսկու համար նախատեսված թթվային հակազդուկներ

4.2. Կալիումի յոդիդի հակազդուկ

Բաղադրությունը՝ կալիումի յոդիդ - 10.0 գ,

ագոտական թթու (d=1.4) - 25.0 մլ,

աղաթթու (d=1.19) - 75.0 մլ:

Հակազդուկ պատրաստելու համար 10.0 գ կալիումի յոդիդը լուծում են 100.0 մլ նշված թթուների խառնուրդի մեջ:

5. Հակազդուկներ՝ պալադիումի համար

5.1. Հարգափորձական քարի վրա 500 հարգի պալադիումե իրերի հարգորոշման համար օգտագործվում է կալիումի յոդիդ նախատեսված է նաև պլատինի համար (4.2-րդ կետ):

5.2. 850 հարգի իրերի և համաձուլվածքների համար՝ նույն հակազդուկը (4.2-րդ կետ), որը նորացված է թորած ջրով՝ 3:1

(հաշվառված անձի անվանումը)

Դ Ի Մ ՈՒ Մ

Արժեքների _____ ընդունման մասին

(հարգորոշում, տարրալուծում, հարգադրոշմում և այլն)

ումից _____

(կազմակերպության անվանումը կամ ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը)

(հաշվառված անձի անվանումը)

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման N ____ հաշվառված անձը քիմիական տս վրա հաստատում է թանկարժեք մետաղների հետևյալ պարունակությունը իրերում (ձուլակտորների, տաշեղների, զարդերի և ներկայացված են ____ 200 թ.

(կազմակերպության անվանումը կամ ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը)

NN ը/կ	Իրի անվանումը	Կշռուկների թիվը և յուրաքանչյուրի քաշը (գրամ)	Պարունակությունը (հարգը)		
			ոսկի (հարգ)	արծաթ (հարգ)	պլատին (հարգ)

Հաշվառված անձ _____ (ստորագրությունը) _____ (անունը, ազգա

Կատարող _____ (ստորագրությունը) _____ (անունը, ազգա

Ընդամենը					
----------	--	--	--	--	--

Ղեկավար _____
(պատվիրատու (ստորագրությունը))

Նշված իրերը հանձնեց _____
(պատվիրատու (ստորագրությունը))

Կ.Տ.

Ընդունեց _____
(հաշվառված անձ (ստորագրությունը))

_____ 200 թ.

ԳՐԱՌՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

NN ը/կ	Հարգորոշումը հարգորոշման քարի վրա			Իրերի քիմիական տարրալուծում									Հարգադր իր	
	թիվը(հատ)	քաշը(գրամ)	հարգը	քիմիական տարրալուծման եղանակը	վերցվել են իրեր քիմիական տարրալուծման		վերցվել է 0.25 գ կշռաչափ		թանկարժեք մետաղի գնդիկների քաշը՝ 999.9 հարգի	որոշված հարգը	մնացորդների քաշը քիմիական տարրալուծումից հետո	մետաղա-խառնուրդի կորուստները տարրալուծումից հետո	թիվը (հատ)	քաշը(գ)
					թիվը (հատ)	քաշը (գրամ)	թիվը (հատ)	քաշը (գրամ)						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Աշխատանքները կատարել են՝

Հարգորոշում քարի վրա _____
(կատարող)

Քիմիական տարրալուծում _____
(կատարող)

Հարգադրոշմում _____
(կատարող)

Հաշվառված անձ _____

(ստորագրությունը)

Նշված իրերը հանձնեց _____

(կատարող (ստորագրությունը)

Ընդունեց _____

(պատվիրատու (ստորագրությունը)

(ձևը փոփ. 19.05.16 N 520-Ն)

Հաշվառված անձ _____

Գ Ի Ը Ք

ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻ ԵՎ ԴՐԱՆՑԻՑ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾ ԻՐԵՐԻ ՏԱՐԲԱԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՇՎ

NN Ը/Կ	Պատվիրատուի անվանումը (ֆիզիկական անձի համար՝ անունը, ազգանունը) դիմում-անդորրագրի համարը, ամսաթիվը	Տարրալուծման ենթարկված իրերի անվանումները	Տարրալուծման եղանակը	Տարրալուծման համար վերցված իրերի թիվը (հատ)	Վերցված է կշռուկ		Որոշված հարգը կամ թանկարժեք մետաղի պարունակությունը(տոկոս)	Մետաղահատիկի քաշը (գրամ)
					թիվը(հատ)	քաշը(գրամ)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

(ձևը փոփ. 19.05.16 N 520-Ն)

(հավելվածը փոփ. 19.05.16 N 520-Ն)